

03-7-

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mer.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № 13798/0-21/01-01-45/313-13317 від 04.11.2021

**Херсонська обласна державна
адміністрація**

Про розгляд Програми

Відповідно до абзацу п'ятого пункту 18 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», та протоколу засідання Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря від 25.10.2021 Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України погоджує Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Херсонська».

В.о. Міністра

Руслан СТІЛЕЦЬ

Шаманова А.В.
(044) 594 91 26

UB
Міндовкілля
№25/6-12/24087-21 від 11.11.2021
КЕП: Стрілець Р. О. 11.11.2021 21:53
58E2D9E7F900307B0400000035892F001AFD8500
Сертифікат дійсний з 13.07.2020 00:00 до 13.07.2022 00:00

ЗАТВЕРДЖЕНО

заступник Міністра захисту довкілля
та природних ресурсів України

Михайло ХОРЕВ

ПРОТОКОЛ

**засідання Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного
моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря**

25 жовтня 2021 року

м. Київ

(Режим відеоконференції)

ГОЛОВУВАВ: Хорев М.Ю., заступник голови Міжвідомчої комісії

СЕКРЕТАР: Павлюк І.Я.

ЧЛЕНИ: Бонь О.В., Варламов Є.М., Дворецька І.В., Загоруйко Л.І., Капуста Т.Я., Куруленко С.С., Нікітіна Т.І., Оперчук А.П., Павленко О.В., Прокопенко О.М., Шаманова А.В., Гавриленко О.

ЗАПРОШЕНІ: Топчій Д., Бакум О., Ставнійчук О., Іванченко О., Нерета А., Синіговець В., Скуміна В., Пшенічнікова А., Сибіга Н., Пукас В.

СЛУХАЛИ:

Хорев М.Ю.

Відповідно до пункту 18 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2021 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» та наказу Міндовкілля «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 20.04.2021 № 261 винести на розгляд Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря 5 (п'ять) проектів Програм державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, а саме: Херсонської, Харківської, Чернігівської обласних державних адміністрацій та Черкаської, Хмельницької міських рад щодо їх відповідності законодавству про охорону атмосферного повітря та єдиним методичним вимогам у сфері державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря.

Разом з тим, зауважив, що на виконання Протоколу засідання Міжвідомчої комісії від 24.09.2021 було належним чином поінформовано Екологічну групу «Печеніги» про дату та час засідання Міжвідомчої комісії та

направлено їм проект Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська» на ознайомлення. Станом на сьогодні пропозицій та зауважень до зазначеного проекту Програми Міндовкілля від Екологічної групи «Печеніги» не отримало.

ВИРІШИЛИ:

I. За результатами обговорення члени Міжвідомчої комісії дійшли згоди щодо:

надання висновку щодо відповідності законодавству про охорону атмосферного повітря та єдиним методичним вимогам у сфері державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря але за умови редакційних правок у проектах Програм Харківської, Херсонської, Чернігівської обласних державних адміністрацій та Черкаської міської ради;

неможливості надання висновку щодо відповідності законодавству про охорону атмосферного повітря та єдиним методичним вимогам у сфері державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря до проекту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Хмельницької міської ради.

II. Надати рекомендації щодо внесення редакційних правок у проекти Програм Харківської, Херсонської, Чернігівської обласних державних адміністрацій та Черкаської міської ради:

1. До проекту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021 – 2025 роки для зони «Харківська»:

У підпункті 1.1. «Попередня оцінка просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин» розділу IV. «Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря...» в рядках 10 – 11 таблиці уточнити джерело даних та інформації, що використовувались для проведення оцінки, оскільки Харківський регіональний центр з гідрометеорології не здійснює вимірювання концентрацій твердих суспендованих частинок (пилу) ($TC_{2.5}$) та (TC_{10}) в атмосферному повітрі міста Харків.

Також пропонуємо привести у відповідність назву Харківського регіонального центру з гідрометеорології, а саме: слова «Харківський центр з гідрометеорології» замінити словами «Харківський регіональний центр з гідрометеорології» у підпункті 1.1. «Попередня оцінка просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин» розділу IV «Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря...» та слова «Харківський обласний центр з гідрометеорології» замінити словами «Харківський регіональний центр з гідрометеорології» у підпункті 2.3 «Моделювання або об'єктивне оцінювання» розділу IV. «Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря...» та підпункті 4.1. «Звіт про результати попередньої оцінки» додатку 4. «Попередня оцінка якості атмосферного повітря у зоні «Харківська».

У підпункті 1.2. «Мережа пунктів спостережень за станом атмосферних

опадів» розділу III. «Діюча система моніторингу стану атмосферного повітря станом на 31.06.2021» пропонуємо слова «АСМПЦ Золочів» замінити словами «метеорологічна станція (М) Золочів».

2. До проекту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Херсонська»:

у пункті 1 розділу V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень графу «Орієнтовні обсяги фінансування» доповнити інформацією щодо фінансування запланованих заходів та інформацію у Додатку 6 до проекту Програми запланованих заходів щодо встановлення пунктів спостережень та/або вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря, створення та/або вдосконалення лабораторій спостереження за станом атмосферного повітря привести у відповідність із пунктом 1 розділу V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень.

3. До проекту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Чернігівська» на 2021 – 2025 роки:

у тексті проекту Програми замінити слова «забруднюючі» замінити словом «забруднювальні» відповідно до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 (далі – Порядок);

доопрацювати підпункт 1.2. «Встановлений режим оцінювання» пункту 1. «Аналіз якості атмосферного повітря та вибір режимів спостережень» розділу IV. Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря»), а саме встановлення режиму оцінювання для діоксиду азоту.

4. До проекту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021 – 2025 роки агломерації «Черкаси»:

доопрацювати пункт 2. Інформація про забруднення атмосферного повітря розділу II. Інформація про забруднення атмосферного повітря, а саме привести у відповідність данні щодо загального обсягу викидів забруднювальних речовин та викиди забруднювальних речовин від стаціонарних джерел;

у підпункті 2.1. «Розміщення та кількість пунктів спостереження (по постах)» розділу IV «Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря...» зазначено, що Черкаським обласним центром з гідрометеорології планується придбання трьох автоматизованих постів спостережень у 2021 – 2022 роках. Пропонуємо у цьому підпункті після слів «у 2021 – 2022 роках» додати слова «міський бюджет» та врахувати цю пропозицію у підпункті 1. «Загальна інформація про заплановані заходи» розділу V. «Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі

спостережень» та в додатку 6. «Заплановані заходи...».

III. Надати відповідні рекомендації щодо приведення проєкту Програми Хмельницької міської ради у відповідність із законодавством про охорону атмосферного повітря та єдиними методичними вимогами у сфері державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та необхідності доопрацювання зазначеної Програми.

Рекомендації щодо доопрацювання проєкту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки агломерації «Хмельницький»:

До розділу IV «Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря»)» та Додатка 4 до проєкту Програми:

1. До пункту 1.2 «Встановлений режим оцінювання»:

відповідно до пункту 8 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 (далі – Порядок) органи управління якістю повітря встановлюють режими оцінювання для кожної забруднювальної речовини, що визначені у пункті 2 Додатка 2;

у таблиці рекомендовано наводити інформацію окремо для кожної забруднювальної речовини;

у таблиці відсутня інформація щодо встановленого режиму оцінювання для деяких забруднювальних речовин, що визначені в пункті 2 Додатка 2 до Порядку – ТЧ_{2,5}, ТЧ₁₀, озону, бенз(а)пірену, свинцю, бензолу, арсену, кадмію, нікелю. Спостереження за забруднювальними речовинами, що визначені в пункті 2 Додатка 2 до Порядку, та встановлення режимів оцінювання для них, є обов'язковим для всієї території України відповідно до пунктів 7, 8 Порядку. У разі, якщо на території агломерації на сьогодні відсутні дані про рівні таких забруднювальних речовин, про це необхідно вказати;

водночас, в таблиці наведено інформацію про забруднювальні речовини, для яких не передбачено встановлення режимів оцінювання відповідно до Порядку – аміак, пил, сульфати, формальдегід, фенол, хлористий водень. Таким чином, в таблиці до пункту 1.2 інформація про такі забруднювальні речовини не повинна наводитися. Якщо на рівні агломерації прийнято рішення про здійснення спостережень за такими забруднювальними речовинами, інформація про це наводиться у пункті 2. «Проектування мережі спостережень та оцінювання»;

у графі «Обґрунтування вибору режиму оцінювання» в таблиці до пункту 1.2 слід наводити інформацію, що вказує на причини вибору одного із трьох режимів оцінювання, визначених у пункті 8 Порядку. Слід звернути увагу на те, що відповідно до пунктів 8, 10 Порядку, режим оцінювання встановлюється для кожної забруднювальної речовини шляхом порівняння даних про рівні забруднювальних речовин упродовж попередніх п'яти років та порогів оцінювання, визначених у пункті II Додатка 2 до Порядку.

2. До пункту 2. «Проектування мережі спостережень та оцінювання» Розділу IV проекту Програми:

у пункті 2 нумерацію підпунктів слід починати не з 2.2, а з 2.1;

у пункті 2 відсутня інформація про заходи з проектування мережі спостережень щодо забруднювальних речовин, зі Списку А пункту 1 Додатка 2 до Порядку – бензолу та ртуті, спостереження щодо яких мають здійснюватися у всіх зонах та агломераціях. Водночас в пункті 2 відображено інформацію про заплановані заходи щодо ведення спостережень за забруднювальними речовинами, що не належать до Списків А та Б пункту I Додатка 2 до Порядку – пилу, розчинних сульфатів;

у таблиці до підпункту 2.3. проекту Програми четверта графа повинна мати назву «Вид вимірювань (фіксовані, індикативні)» відповідно до наказу Міндовкілля від 25.02.2021 № 147 "Про затвердження форми Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря" (далі – наказ Міндовкілля), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 квітня 2021 р. за № 543/36165. Тому, відповідно у таблиці вид вимірювання слід визначати як «фіксовані», а не еталонні;

у таблиці до підпункту 2.3. проекту Програми п'ята графа повинна мати назву «Мета досліджень (охорона здоров'я, захист рослинності)» відповідно до наказу Міндовкілля. Таким чином, в таблиці для забруднювальних речовин залежно від території проведення спостережень може визначатися мета досліджень - охорона здоров'я або захист рослинності.

3. До Додатка 4 до проекту Програми – відповідно до пунктів 9 – 10 Порядку режим оцінювання для забруднювальних речовин встановлюється на основі даних про рівні забруднювальних речовин за попередні п'ять років (або короткострокових вимірювань протягом 1 року у разі відсутності даних за попередні 5 років) та їх порівняння зі встановленими режимами оцінювання. Поріг оцінювання вважається перевищеним, якщо його було перевищено щонайменше протягом трьох років з п'яти. У таблиці 4.1.1. до Додатку 4 до проекту Програми рекомендовано навести інформацію для обґрунтування обраного режиму для кожної забруднювальної речовини – відповідні концентрації забруднювальних речовин зі Списку А пункту 1 Додатка 2 до Порядку за попередні 5 років (або за результатами короткострокових вимірювальних заходів упродовж одного року), та їх порівняння зі встановленими у пункті II Додатка 2 до Порядку верхнім та нижнім порогами оцінювання). При цьому усереднені концентрації забруднювальних речовин необхідно наводити у одиницях вимірювання, які визначені для відповідних забруднювальних речовин у пункті II додатка 2 до Порядку.

4. Доопрацювати підпункт 1.1. Мережа пунктів спостережень за станом атмосферного повітря пункту 1. Мережа спостережень за станом атмосферного повітря розділу III. Діюча система моніторингу стану атмосферного повітря станом на 2021 р., стосовно переліку забруднювачів, що визначаються на стаціонарних постах Хмельницького обласного центру з гідрометеорології, а саме, вимірювання бенз(а)пірену, оскільки визначення припинено з 2014 року, а на постах проводиться лише відбір проб, які зберігаються в лабораторії

згідно з окремим дорученням УкрГМЦ протягом трьох місяців для можливого визначення у разі придбання відповідного приладу. Тобто, на разі інформації щодо концентрації бенз(а)пірену в атмосферному повітрі населених міст за даними гідрометслужби немає.

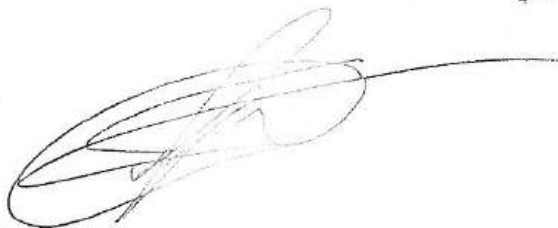
5. У пункті 1. Загальна інформація розділу V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень графу «Орієнтовні обсяги фінансування» доповнити інформацією щодо фінансування запланованих заходів та інформацію у Додатку 6 до проекту Програми запланованих заходів щодо встановлення пунктів спостережень та/або вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря, створення та/або вдосконалення лабораторій спостереження за станом атмосферного повітря привести у відповідність із пунктом 1. Загальна інформація розділу V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень.

IV. Рекомендувати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів:

- погодити проекти Програм Харківської, Херсонської, Чернігівської обласних державних адміністрацій та Черкаської міської ради за умови їх доопрацювання відповідно до наданих пропозицій та зауважень;

- проект Програми Хмельницької міської ради повернути на доопрацювання.

Секретар

Іван ПАВЛЮК